

კავკასიის უნივერსიტეტი

კავკასიის ეკონომიკის სკოლა

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ეკონომიკა
საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება ინგლისურ ენაზე	Economics
უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური	საბაკალავრო
საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი	აკადემიური
სწავლების ენა	ქართული
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია, კოდი	
ქართულად:	ეკონომიკის ბაკალავრი, 0311
ინგლისურად:	Bachelor of Economics, 0311
პროგრამის დამტკიცების თარიღი	დამტკიცებულია კავკასიის უნივერსიტეტის პრეზიდენტის 2020 წლის 9 დეკემბრის ბრძანება #01/01-87-ით.
პროგრამის განახლების თარიღი	11.12.2024 (ბრძანება 01/01-88)
პროგრამის ხელმძღვანელი და თანახელმძღვანელი	ვანო ბენიძე, ეკონომიკის დოქტორი, კავკასიის უნივერსიტეტის ასისტენტ-პროფესორი
პროგრამის მოცულობა კრედიტებით	
<p>ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს, წელიწადში – 60 ECTS კრედიტს. შესაბამისად, საბაკალავრო პროგრამის ოფიციალური ხანგრძლივობა შეადგენს 4 აკადემიურ წელს. სემესტრი მოიცავს სასწავლო კვირათა ერთობლიობას, დამატებითი გამოცდების ჩატარებისა და დამატებით გამოცდებზე სტუდენტის მიღწევის შეფასების პერიოდს. აკადემიური წელი არის სემესტრების ერთობლიობა და მათ შორის დასვენების პერიოდი. 1 ECTS კრედიტი უდრის 25 საათს, რაც მოიცავს როგორც სტუდენტის საკონტაქტო დატვირთვის დროს, ასევე მისი დამოუკიდებელი მუშაობის დროს. დამატებით შესაძლებელია, ზაფხულის სემესტრის ორგანიზება. ასეთ შემთხვევაში, სტუდენტმა მხედველობაში უნდა მიიღოს ის გარემოება, რომ მას არ აქვს უფლება ერთი სასწავლო წლის განმავლობაში აითვისოს 75 ECTS კრედიტზე მეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ვადის ამოწურვის შემდეგ, აკადემიური დავალიანების მქონე სტუდენტს უფლება აქვს საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების მიზნით, სწავლა განაგრძოს დამატებითი სემესტრების (არა უმეტეს 4 სემესტრისა) განმავლობაში, სტუდენტის სტატუსის შენარჩუნებით. მოცემული საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში 240 ECTS კრედიტის შესაძლო განაწილების სქემა:</p> <p>ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის 162 ECTS კრედიტი ეთმობა სავალდებულო დისციპლინებს. მათ შორის:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 30 კრედიტი - ზოგადსაუნივერსიტეტო საგნები b) 20 კრედიტი - ინგლისური ენა c) 82 კრედიტი - სპეციალობის საგნები d) 30 კრედიტი - პრაქტიკული/კვლევითი კომპონენტი <p>162 ECTS კრედიტის გარდა, სტუდენტს საშუალება ეძლევა დანარჩენი 78 ECTS კრედიტი აირჩიოს: 10 კრედიტი ზოგადსაუნივერსიტეტო არჩევითი საგნებიდან და 48 კრედიტი სპეციალობის არჩევითი საგნებიდან და 20 ECTS კრედიტი თავისუფალი კრედიტებისა და მეორე უცხო ენის მოდულიდან.</p> <p>ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ორიენტირებულია სტუდენტისათვის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის შესაბამისი ცოდნისა და უნარების გამომუშავებაზე. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად, ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის შესაბამისი კომპეტენციების ჩამოყალიბება ხდება პროგრამით გათვალისწინებული სხვადასხვა კომპონენტების სინთეზის საფუძველზე.</p>	

უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩოში განსაზღვრული ბაკალავრის კომპეტენციებისა და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნათა გათვალისწინებით, ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ისეა აგებული, რომ სტუდენტებს სრულ წარმოდგენას უქმნის როგორც ზოგადად ეკონომიკის, ისე მისი ცალკეული მიმართულებების შესახებ. პროგრამა ასევე მოიცავს დამხმარე ცოდნის (ზოგადინტელექტუალური, კომუნიკაციური კომპეტენციები) განმსაზღვრელ სასწავლო კომპონენტებს. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში, ბაკალავრს უყალიბდება ის პრაქტიკული უნარ-ჩვევები, რომლებიც შემდგომში მას შრომით ბაზართან ადაპტაციის და პროფესიული ორიენტაციის საშუალებას მისცემს.

პროგრამის კომპონენტები მიმართულია პროგრამაში დასახული მიზნების მიღწევაზე. მისაღწევი კომპეტენციების ფორმირების თანმიმდევრობა და მათი ევოლუცია განსაზღვრავს პროგრამის შინაარსს, მის სტრუქტურას და აისახება სასწავლო გეგმაში.

საბაკალავრო პროგრამის 240 კრედიტის განაწილების სქემა:

საუნივერსიტეტო სავალდებულო სასწავლო კურსების კომპონენტი ორიენტირებულია საბაზისო წერითი, და ვერბალური, მათემატიკური და საინფორმაციო-ტექნოლოგიური უნარების გამომუშავება-განვითარებაზე.

უცხოური ენების კომპონენტი ძირითად უცხო ენაზე (ზოგადი ინგლისური ქართველი სტუდენტებისთვის და ქართული ენა უცხოელებისთვის) გამოყოფილია 20 კრედიტი.

შენიშვნა: თუ უცხოელი სტუდენტი წარმოადგენს შესაბამისი ინგლისურის დონის დამადასტურებელ ცნობას, ის თავისუფლდება ზოგადი ინგლისურის სწავლისგან და ისწავლის ქართულ ენას. თუ უცხოელმა სტუდენტმა ასევე იცის ქართული ენა, მაშინ მას შეუძლია ისწავლოს მეორე უცხო ენა ან გაიაროს თავისუფალი კრედიტები.

მეორე უცხო ენად სტუდენტს შეუძლია აირჩიოს იტალიური, გერმანული, თურქული ან ფარსი. მეორე უცხო ენაში B1 და მეტი დონის სერტიფიკატის წარმოდგენის შემთხვევაში, სტუდენტი უფლებამოსილია მეორე უცხო ენის სწავლების 20 კრედიტის ნაცვლად აირჩიოს საგნები დარგობრივი და პროფესიული არჩევითი საგნებიდან.

სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსების ეკონომიკაში არსებული თეორიებისა და პრინციპების, სფეროსათვის დამახასიათებელი და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის შესახებ ფართო ცოდნის მიცემაზე, სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერების ხელშეწყობაზე, პრაქტიკული საქმიანობის განხორციელების პროცესში დარგის ფარგლებში არსებული პრობლემების იდენტიფიცირებისა და გადაწყვეტისათვის საჭირო უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე, საკუთარი ცოდნის მუდმივად განახლების უნარის სტიმულირებაზე, პროფესიული მოღვაწეობისათვის აუცილებელი ღირებულებების ფორმირებაზე.

სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსების კომპონენტი სტუდენტს საშუალებას აძლევს გაიღრმავოს ცოდნა მისი ინტერესის შესაბამისად და აირჩიოს არჩევითი მოდულებიდან მისთვის სასურველი საგნები. არჩევითი მოდულებიდან სტუდენტი ირჩევს საგნებს, რომ სემესტრში დააგროვოს 30 კრედიტი. არჩევითი დისციპლინები სტუდენტებს აძლევს საშუალებას, გამოიყენონ საბაკალავრო პროგრამის ძირითადი საგნების ფარგლებში მიღებული ცოდნა. არჩევითი საგნების ფარგლებში სტუდენტს შეუძლია აირჩიოს **თავისუფალი კრედიტები** (20 ECTS), რაც მას აძლევს შესაძლებლობას, მისი ინტერესების შესაბამისად, დაეუფლოს დამატებით ცოდნას ყოველგვარი ფორმალური გამაერთიანებელი სქემის გარეშე. ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა სტუდენტს აძლევს საშუალებას, თავისუფალი კრედიტების ფარგლებში ჩაეთვალოს კავკასიის უნივერსიტეტის სხვა საბაკალავრო პროგრამებიდან ან მობილობის დროს შესაბამისი კრედიტების აღიარების გზით.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

- ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს სრული ზოგადი განათლების მქონე პირს.
- ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამაზე მიღების წინაპირობაა ერთიანი ეროვნული გამოცდები. ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარებას უზრუნველყოფს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – გამოცდების ეროვნული ცენტრი. უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ჩარიცხვის ზოგადი წესიდან გამონაკლისი დაიშვება მხოლოდ კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
- ეროვნულ გამოცდებზე უცხო ენად ინგლისური ენის ჩაბარება.
- ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩაბარების გარეშე პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლებამოსილი პირი ადასტურებს ინგლისური ენის ცოდნას B2 დონეზე (IELTS-6.0; TOEFL-78; B2 დონის სხვა რელევანტური საერთაშორისო სერტიფიკატი) ან აბარებს უნივერსიტეტის მიერ ადმინისტრირებულ B2 დონის შესაბამის გამოცდას.
- პროგრამაზე მობილობის წესით ჩარიცხვა შესაძლებელია კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება

<p>პროგრამის მიზანი</p>	<p>ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს სპეციალისტი, რომელსაც აქვს ეკონომიკის ძირითადი პრინციპების, პროცესებისა და თეორიების საფუძვლიანი ცოდნა;</p> <p>პროგრამის მიზანია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მისცეს სტუდენტს მისცეს ფართო თეორიული ეკონომიკური ცოდნა, • შეუქმნას წარმოდგენა ეკონომიკური კვლევების თანამედროვე მეთოდებსა და მათი გამოყენების შესაძლებლობებზე, • გამოუმუშავოს დინამიურ ეკონომიკურ გარემოში პრაქტიკული საქმიანობის უნარ-ჩვევები; • გააცნოს ეკონომიკის ფუნქციონირების კანონზომიერებები მიკრო, მაკრო და საერთაშორისო დონეზე; • თეორიული და სპეციალური ცოდნის სინთეზის საფუძველზე სტუდენტს შესძინოს კომპეტენციები ეკონომიკის სხვადასხვა სფეროში მიმდინარე მოვლენებსა და პროცესებზე; • კურსდამთავრებულს შეეძლოს ეკონომიკის თანამედროვე პრინციპებისა და მეთოდების პრაქტიკაში გამოყენება, შედეგების სწორი ინტერპრეტაცია, პრაქტიკული პროექტების განხორციელება; • სტუდენტს გამოუმუშავოს ანალიზის, კრეატიული და ინოვაციური აზროვნების უნარები, შეძლოს ეკონომიკური ხასიათის მონაცემების შეგროვების საფუძველზე სიტუაციების ანალიზი და განზოგადებული დასკვნების გაკეთება; <p>კავკასიის უნივერსიტეტის მისიასთან სრულ თანხვედრაშია პროგრამის მიზნები, რომლებიც ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული პროგრამა და რა წვლილს შეიტანს იგი დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში. პროგრამის მიზნები სრულად შეესაბამება კავკასიის უნივერსიტეტის მისიასა და განვითარების სტრატეგიულ გეგმას.</p>
<p>პროგრამის სწავლის შედეგები</p>	<p>ცოდნა</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. საფუძვლიანად იცნობს ეკონომიკის პრინციპებსა და თეორიებს; 2. აცნობიერებს ეკონომიკის ფუნქციონირების კანონზომიერებებს მიკრო, მაკრო და საერთაშორისო დონეზე; 3. ჩამოყალიბებული აქვს კომპეტენციები ეკონომიკის სხვადასხვა დარგებში; 4. იცის ეკონომიკური კვლევების თანამედროვე მეთოდები. <p>უნარი</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. პრაქტიკაში იყენებს ეკონომიკის თანამედროვე პრინციპებს 6. ამუშავებს ეკონომიკურ ამოცანებს, აანალიზებს მათ და გამოაქვს შესაბამისი დასკვნები <p>პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. ხელმძღვანელობს როგორც ზოგადსაკაცობრიო, ასევე ეროვნული ღირებულებებით, ეკონომიკის პრინციპების საფუძვლიანი ცოდნა მას ხდის უფრო პასუხისმგებლობის მქონე მოქალაქედ.
<p>დასაქმების სფეროები</p>	<p>პროგრამის კურსდამთავრებულს აქვს შესაბამისი ცოდნა და უნარები, რათა დასაქმდეს საჯარო დაწესებულებაში, არასამთავრობო სექტორში, კვლევით ინსტიტუტებსა თუ კერძო კომპანიებში.</p>

სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა	პროგრამის კურსდამთავრებულს სწავლის გაგრძელება შეუძლია მაგისტრატურაში.
----------------------------------	---

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა	
------------------------------------	--

შეფასების მიზანია იმის გარკვევა, თუ რამდენად არის მიღწეული სასწავლო კურსით განსაზღვრული სწავლის შედეგები. სტუდენტთა შეფასება არის მრავალკომპონენტური და უზრუნველყოფს კურსის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შეფასებას, რაც მიიღწევა კონკრეტული და გაზომვადი კრიტერიუმებისა და რუბრიკების გამოყენებით. სტუდენტთა შეფასება ეფუძნება შეფასების ოთხ ძირითად პრინციპს: ობიექტურობა, სანდოობა, ვალიდურობა, გამჭვირვალობა.

სტუდენტთა შეფასებისას გამოიყენება ორი ტიპის შეფასება: განმსაზღვრელი და განმავითარებელი. განმსაზღვრელი შეფასების მიზანია სტუდენტის მიღწევის ზუსტი შეფასება. იგი აკონტროლებს სწავლის ხარისხს, ადგენს სტუდენტის მიღწევის დონეს სასწავლო კურსით განსაზღვრულ მიზნებთან მიმართებით. განმავითარებელი შეფასება სტუდენტის განვითარებაზეა მიმართული. იგი აწვდის სტუდენტს მიღწევებთან დაკავშირებით უკუკავშირს.

შეფასება 100-ქულიანი სისტემით მიმდინარეობს. შეფასების სისტემა უშვებს:

- ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:
 - ა.ა) (A) ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;
 - ა.ბ) (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
 - ა.გ) (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
 - ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
 - ა.ე) (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა;
- ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:
 - ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
 - ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა ან ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სტუდენტს კრედიტი ენიჭება საბოლოო შეფასების საფუძველზე, რომელიც შედგება შუალედურ და დასკვნით შეფასებებში მიღებული ქულათა ჯამისაგან.

სტუდენტის სწავლის შედეგების მიღწევის დონის შეფასება მოიცავს შუალედურ და დასკვნით შეფასებებს, რომელთათვისაც შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) საბოლოო შეფასებაში განსაზღვრულია ხვედრითი წილი და დადგენილია მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. კერძოდ, მაქსიმალური 100 ქულიდან შუალედური შეფასების ხვედრითი წილი არის 70 ქულა, ხოლო დასკვნითი შეფასების - 30 ქულა. შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ორივე ფორმაში დადგენილია მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. შუალედურ შეფასებებში განსაზღვრულია შეფასების კომპონენტები, რომლებიც ჯამურად შეადგენენ 70 ქულას. შეფასების თითოეული კომპონენტისთვის, შეფასება ეყრდნობა წინასწარ განსაზღვრულ სწავლების მიზანსა და დავალების ფორმაზე ორიენტირებულ, ზუსტ, მკაფიო კრიტერიუმებს და მასზე დაყრდნობით შემუშავებულ შეფასების სქემებს/რუბრიკებს. სტუდენტმა შუალედურ შეფასებებში ჯამურად უნდა დააგროვოს 70 ქულის სულ მცირე 59%, რომ მოიპოვოს დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება. სტუდენტს დასკვნითი/დამატებით გამოცდა ჩაბარებულად ეთვლება, თუ მან მიიღო 30 ქულის სულ მცირე 60%.

სტუდენტი უფლებამოსილია გავიდეს დამატებით გამოცდაზე, თუ იგი ვერ გადალახავს დასკვნითი გამოცდის მინიმალურ კომპეტენციის ზღვარს. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს აკადემიური კალენდრით დადგენილ პერიოდში, დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღის ვადაში. საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის ან შეფასების რომელიმე ფორმაში (შუალედური/დასკვნითი) მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ვერ გადალახვის შემთხვევაში სტუდენტს უფორმდება F-0 ქულა.

**სწავლებისა და სწავლის
მეთოდები**

1. **ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი:** მიეკუთვნება ლექცია, თხრობა, საუბარი და სხვა. აღნიშნულ პროცესში პედაგოგი სიტყვების საშუალებით გადასცემს, ხსნის სასწავლო მასალას, ხოლო სტუდენტები მოსმენით, დამახსოვრებითა და გააზრებით, მას აქტიურად აღიქვამენ და ითვისებენ.
2. **წერითი მუშაობის მეთოდი:** ამონაწერებისა და ჩანაწერების გაკეთება, მასალის დაკონსპექტება, თეზისების შედგენა, რეფერატის ან ესეს შესრულება და სხვა.
3. **ლაბორატორიული მეთოდი მეთოდი:** საკლასო სამუშაოები, ვიდეომასალების ჩვენება და ა.შ.
4. **პრაქტიკული მეთოდები,** როდესაც სტუდენტი შეძენილი ცოდნის საფუძველზე დამოუკიდებლად ასრულებს აქტივობებს: პრაქტიკულ დავალებებს, სავლე სამუშაოებს და ა. შ.
5. **ახსნა-განმარტებითი მეთოდი:** მსჯელობა მოცემული საკითხის ირგვლივ. პედაგოგს მასალის გადმოცემისას მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში.
6. **დისკუსია/დებატები** – ინტერაქტიული სწავლების მეთოდი, სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხისა და აქტივობის ასამაღლებლად, რომელიც მათ საკუთარი აზრის არგუმენტირებულად გამოთქმის, სხვისი აზრის მოსმენისა და კამათის უნარებს უვითარებს.
7. **როლური და სიტუაციური თამაშების მეთოდი,** როდესაც ლექციაზე ვითარდება კონკრეტული სცენარი, სტუდენტს კი როლური თამაშები საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედოს საკითხს, ეხმარება მას ალტერნატიული თვალსაზრისის ჩამოყალიბებაში. ეს მეთოდიც სტუდენტს საკუთარი პოზიციის დამოუკიდებლად გამოთქმისა და კამათში მისი დაცვის უნარებს უყალიბებს.
8. **ჯგუფური (collaborative) მუშაობა** - მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სტუდენტთა მაქსიმალური ჩართულობისთვის მათ ჯგუფებად დაყოფას და ისეთი სასწავლო დავალების მიცემას, რომლის ფარგლებშიც ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავენ საკითხს/მის სხვადასხვა კომპონენტს, უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს და პროდუქტს წარმოადგენენ ერთობლივად.
9. **შემთხვევის ანალიზის მეთოდი (Case study),** როდესაც ლექტორი სტუდენტებთან ერთად ლექციაზე კონკრეტულ შემთხვევებს განიხილავს. ეს კი განხილული საკითხის ყოველმხრივ და საფუძვლიანად შესწავლის საშუალებას იძლევა. სტუდენტებს უვითარდებათ ანალიტიკური აზროვნება, გუნდური მუშაობის, ალტერნატიული აზრის მოსმენისა და გაგების, ალტერნატივების გათვალისწინებით განზოგადოებული გადაწყვეტილებების გამომუშავების, მოქმედებების დაგეგმვისა და მათი შედეგების პროგნოზირების უნარები.
10. **დემონსტრირების მეთოდი:** გულისხმობს ინფორმაციის აუდიო თუ ვიზუალურად წარმოდგენას. მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია მოხდეს როგორც მასწავლებლის, ისე სტუდენტის მიერ. მეთოდი ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს, თვალსაჩინოს ხდის სასწავლო მასალას და ეხმარება სტუდენტებს იმის აღქმაში, თუ რისი შესრულება მოუწევთ მათ დამოუკიდებლად.
11. **პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL)** - მეთოდი, რომელიც ახალი ცოდნის მიღებისა და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად იყენებს კონკრეტულ პრობლემას.
12. **ვერსტიკული მეთოდი,** რომელიც ეფუძნება დასმული ამოცანის ეტაპობრივ გადაწყვეტას. პროცესი მიმდინარეობს სწავლებისას ფაქტების დამოუკიდებლად დაფიქსირებისა და მათ შორის კავშირების დანახვის გზით.
13. **ინდუქციური მეთოდი:** ცოდნის გადაცემის ფორმა, როდესაც სწავლის პროცესი ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული ანუ მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისკენ.
14. **დედუქციური მეთოდი:** ცოდნის გადაცემის ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმართავს, ანუ პროცესს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ.
15. **ანალიზის მეთოდი:** სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დაშლა, რაც ამარტივებს რთული პრობლემის შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების აღქმას.

16. **სინთეზის მეთოდი:** ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენა, რომელიც ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთლიანის დანახვის უნარის განვითარებას.
17. **ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება** - მეთოდი, როდესაც პედაგოგი და სტუდენტი აქტიურად არიან ჩართულნი სწავლების პროცესში და როდესაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს თეორიული მასალის პრაქტიკული ინტერპრეტაცია.
18. **პროექტის შემუშავება და პრეზენტაცია:** მეთოდი აერთიანებს ისეთ სასწავლო-შემეცნებით ხერხებს, რომელთა გამოყენების დროსაც სტუდენტი მოქმედებს დამოუკიდებელად და შედეგად მიღებულს წარმოადგენს აუცილებელი პრეზენტაციის პირობებში. პროექტზე მუშაობა არჩეული საკითხის შესაბამისად მოიცავს დაგეგმვის, კვლევის, პრაქტიკული აქტივობისა და შედეგების წარმოდგენის ეტაპებს. პროექტი შესაძლოა შესრულდეს როგორც ინდივიდუალურად, წყვილებში ან ჯგუფურად, ასევე, ერთი საგნის ან რამდენიმე საგნის (საგანთა ინტეგრაციის) ფარგლებში. ის შესრულებულად ითვლება, თუ შედეგები თვალსაჩინოდ, დამაჯერებლად და კონკრეტული ფორმით არის წარმოდგენილი. დასრულებული პროექტი შესაძლოა წარედგინოს ფართო აუდიტორიას.
19. **ელექტრონული სწავლება (E-learning)** - მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სწავლებას ინტერნეტითა და მულტიმედიური საშუალებებით. სწავლების პროცესის კომპონენტების (მიზნები, შინაარსი, მეთოდები, საშუალებები და სხვა) რეალიზება ხდება სპეციფიკური საშუალებებით. წარმოდგენილ პროგრამაში გამოიყენება ელექტრონული სწავლების მეთოდის “დასწრებული” ფორმა, როდესაც სწავლების პროცესი მიმდინარეობს პედაგოგისა და სტუდენტების საკონტაქტო საათების ფარგლებში, ხოლო სასწავლო მასალის გადაცემა ხორციელდება ელექტრონული კურსის საშუალებით.
20. **თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება** - სწავლების იმგვარი სტრატეგიის მეთოდი, როდესაც ჯგუფის თითოეული წევრი ვალდებულია არა მხოლოდ თვითონ შეისწავლოს, არამედ დაეხმაროს თავის თანაგუნდელს საგნის უკეთ შესწავლაში. ჯგუფის თითოეული წევრი მანამდე მუშაობს თემაზე, ვიდრე ყველა მათგანი არ დაეუფლება საკითხს.
21. **გონებრივი იერიში (Brain storming)** - პრობლემის გადაჭრის ოპერატიული მეთოდი შემოქმედებითი აქტიურობის სტიმულირების საფუძველზე. მეთოდი გულისხმობს კონკრეტული საკითხის შესახებ რაც შეიძლება მეტი, რადიკალურად განსხვავებული აზრის, იდეის ჩამოყალიბებისა და მათი გამოთქმის ხელშეწყობას. აღნიშნული მეთოდი განაპირობებს პრობლემისადმი შემოქმედებითი მიდგომის განვითარებას. პროგრამაში შემავალი თითოეული სასწავლო კომპონენტისათვის შერჩეულია ისეთი რელევანტური სწავლის მეთოდები, რომელიც შესაბამისობაშია კურსის შინაარსთან და მიზნებთან და შესაძლებელს ხდის კურსით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას.

პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე პირები

მიუთითეთ:

- პროგრამაში ჩართულია 15 აკადემიური (მათ შორის 7 აფილირებული) პერსონალი (3 პროფესორი, 5 ასოცირებული პროფესორი, 7 ასისტენტ-პროფესორი)
- მოწვეული პერსონალის რაოდენობა არის 18

პროგრამის სხვა რესურსები

კავკასიის უნივერსიტეტი არის მთელი რიგი საერთაშორისო ორგანიზაციების წევრი, დადებული აქვს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები საქართველოსა და უცხოეთის უმაღლეს სასწავლებლებთან, აგრეთვე კვლევით ინსტიტუტებთან, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, რითაც უზრუნველყოფს მიმდინარე და დაგეგმილი აკადემიური პროგრამების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას, პროგრამებში უცხოელი პროფესორ-მასწავლებლების ჩართვას, სტუდენტთა და პროფესორ-მასწავლებელთა გაცვლას და პროფესიულ განვითარებას.

საერთაშორისო ორგანიზაციების რესურსები: კავკასიის უნივერსიტეტის ერთ-ერთი ყველაზე ხელშესახები მიღწევაა, ფართო მასშტაბური ინტეგრირება მსოფლიო საგანმანათლებლო ბაზარზე. ამჟამად კავკასიის უნივერსიტეტი მეორე, მესამე და მეოთხე კურსის სტუდენტებს სთავაზობს გაცვლით პროგრამებს შემდეგ უნივერსიტეტებში: ჯორჯიის სახელმწიფო უნივერსიტეტი - ამერიკა; ფორცაიმის უნივერსიტეტი - გერმანია; პარიზის ბიზნესის სკოლა - საფრანგეთი; კლერმონის ბიზნესის უმაღლესი სკოლა - საფრანგეთი; დანკერკის უმაღლესი ბიზნესის ინსტიტუტი - საფრანგეთი; ვილნიუსის უნივერსიტეტი - ლიტვა; ესტონეთის ბიზნესის სკოლა - ესტონეთი; ტალინის ტექნოლოგიების უნივერსიტეტი - ესტონეთი; კიპროსის უნივერსიტეტი - კიპროსი; სტეიერის ზემო ავსტრიის უნივერსიტეტი - ავსტრია; რიგის ეკონომიკისა და ბიზნესის ადმინისტრირების საერთაშორისო სკოლა - ლატვია; რიგის ტექნიკური უნივერსიტეტი - ლატვია; აჯოუს უნივერსიტეტი - სამხრეთ კორეა; სტამბულის ბილგის უნივერსიტეტი - თურქეთი; ლისაბონის უნივერსიტეტი - პორტუგალია.

კავკასიის უნივერსიტეტი არის შემდეგი საერთაშორისო ორგანიზაციების წევრი: ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის მენეჯმენტის განვითარების ასოციაცია (CEEMAN); საერთაშორისო ბიზნესისა და ეკონომიკის სკოლების ქსელი (NIBES); უნივერსიტეტის პრეზიდენტთა საერთაშორისო ასოციაცია (IUAP); ჰარვარდის ბიზნესის სკოლის სტრატეგიისა და კონკურენტუნარიანობის ინსტიტუტის წევრი (Harvard Business School's Institute of Strategy and Competitiveness Network)

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა

ბიბლიოთეკა - უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში დაცულია საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი ბეჭდური და ელექტრონული ფონდი, რომელიც ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის, მოწვეული და აკადემიური პერსონალისთვის (სულ **20 605** ერთეული ბეჭდური და **10877** ერთეული ელექტრონული რესურსი). უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკას აქვს ელექტრონული კატალოგი. ბიბლიოთეკას აქვს სათანადო ინვენტარით (სკამები, მაგიდები, კომპიუტერები) აღჭურვილი სამკითხველო დარბაზი. ბიბლიოთეკაში არის მულტიფუნქციური 1 ასლგადამღები აპარატი, რომლით სარგებლობაც სტუდენტს ბიბლიოთეკის **2** თანამშრომლის დახმარებით შეუძლია. სამკითხველო დარბაზში სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ ისარგებლონ ინტერნეტით და საერთაშორისო ელექტრონული რესურსით:

- [EBSCO HOST](#)
- [ScienceDirect](#)
- [Scopus](#)
- [Sci-val Funding\(Funding Institutional\)](#)
- [HeinOnline](#)
- [Taylor and Francis](#)
- [Math Scientific Publishing \(MSP\)-Journals"](#)

"საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები - არსებობს აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი ლაბორატორია და კომპიუტერული ტექნიკა, რომელიც პასუხობს თანამედროვე მოთხოვნებს, ჩართულია ინტერნეტში და ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის, აკადემიური, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალისთვის. კომპიუტერები უზრუნველყოფილია შესაბამის პროგრამული ინსტრუმენტებით/აპლიკაციებით. აუდიტორიები და კომპიუტერული კლასები უზრუნველყოფილია ლოკალური ქსელით და ინტერნეტით.

სტუდენტებისთვის შეფასებების ხელმისაწვდომობის, ადმინისტრაციის მხრიდან სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების კონტროლისა და სასწავლო პროცესის ხელშეწყობისთვის გამოიყენება სტუდენტთა ცოდნის შეფასებისა და სწავლების ორგანიზების ელექტრონული სისტემა. უნივერსიტეტის ვებ-გვერდის მეშვეობით, რომელზეც განთავსებულია საგანმანათლებლო პროგრამების კატალოგი, საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებასთან და სასწავლო პროცესის წარმართვასთან

დაკავშირებული და სხვ. ინფორმაცია, უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს ინფორმაციის საჯაროობას და ხელმისაწვდომობას. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკას აქვს ელექტრონული კატალოგი.

კავკასიის უნივერსიტეტი სადღეისოდ აღჭურვილია თანამედროვე კომპიუტერული საშუალებებით, ასლგადამღები აპარატურით (რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილის განახლება მოხდა 2018 წელს). ამჟამად უნივერსიტეტში A, B და C სართულებზე გაშვებულია შვიდი კომპიუტერული კლასი. ასეთი კლასები პერსონალური კომპიუტერით და მულტიმედია პროექტორებით არის დაკომპლექტებული. ასეთი პროექტორებით და კომპიუტერებით აღჭურვილია ყველა აუდიტორია და ბიბლიოთეკა. ადმინისტრაცია და პრაქტიკულად ყველა თანამშრომელი უზრუნველყოფილია კომპიუტერებით და ინტერნეტთან წვდომით. უნივერსიტეტის საკომპიუტერო პარკი 380 ერთეულზე მეტს შეადგენს. ამას ემატება ორგტექნიკა პრინტერების და სკანერების სახით. რამდენიმე ე.წ. „Smart board“, სწრაფქმედი (მაღალი წარმადობის) „კიოსერას“ ფირმის ასლგადამღები აპარატები, აგრეთვე ფერადი ასლგადამღები დანადგარი „HP MFD“ - ტიპის. უნივერსიტეტის მთელ ტერიტორიაზე ხელმისაწვდომია WiFi, ასევე უზრუნველყოფილია სატელეფონო კავშირი IP ტელეფონებით (რისთვისაც შექმნილია 130-ზე მეტი შესაბამისი ტელეფონი). უნივერსიტეტის სასერვეროში მოქმედებს ხუთი ერთეული თანამედროვე სერვერი, ხოლო მის ტერიტორიაზე დამონტაჟებულია შესაბამისი ქსელური აპარატურა („Cisco“-ს და „Aruba/HP“-ის სვიჩებით, Fortinet-ის NG Firewall-ით, wireless controller და access point-ებით, და ა.შ.), სულ 100-ზე მეტი ამგვარი მოწყობილობით. უნივერსიტეტი ჩართულია გარე ქსელში და აქვს ინტერნეტთან წვდომა 150/150 Mbps ლოკალისა და გლობალ კავშირებზე.

აღნიშნული რესურსი ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის სტუდენტების, აკადემიური, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალისთვის. ყველა დაინტერესებული პირი ინფორმირებულია ხსენებული რესურსის გამოყენების შესაძლებლობისა და მოხმარების წესის შესახებ.

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა

პროგრამის ბიუჯეტი ითვალისწინებს სტუდენტებისგან მისაღებ შემოსავალს და სრულფასოვანი ფუნქციონირებისთვის საჭირო ყველა ხარჯს. ფინანსური გათვლები ეყრდნობა პროგრამის მიხედვით აღებულ შემდეგ მონაცემებს:

- სწავლებისთვის საჭირო საკონტაქტო საათებს,
- სასწავლო კურსების რაოდენობას (ჩაშლილად სავალდებულო, არჩევითი, უცხო ენა),
- სალექციო საათების ანაზღაურებას,
- სწავლების პროცესში სტუდენტის მატერიალურ მხარდაჭერას,
- უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხარჯს,
- პროგრამის განვითარება/აკრედიტაცია/ინტერნაციონალიზაციის ხარჯს,
- პროგრამის მანძილზე დასაშვებ გაუთვალისწინებელი ხარჯს.

ასევე, პროგრამის ბიუჯეტში თანხობრივად გათვალისწინებულია „უნივერსიტეტის სარეზერვო „ფონდი“, რომელიც ემსახურება სტუდენტთა მინიმალური რაოდენობის არსებობის შემთხვევაში, პროგრამის სრულფასოვანი ფუნქციონირებისთვის ყველა ხარჯის დაფარვას. პროგრამაში ცვლილების შეტანის შემთხვევაში ხორციელდება ცვლილების შესაბამისად პროგრამის ბიუჯეტის კორექტირება.

პროგრამის ბიუჯეტი მტკიცდება უნივერსიტეტის პრეზიდენტის მიერ, რაც დასტურდება ბრძანებით, რომელსაც დანართად ერთვის პროგრამის ბიუჯეტის კალკულაცია.

№	კოდი	წინაპირობა	სასწავლო კურსი/მოდული	სწავლების წელი								ჯამური ECTS კრედიტი	
				I		II		III		IV			
				ECTS კრედიტი									
				I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი		
13.	ENGL 0008	ENGL 0007	B2 ზოგადი ინგლისური				5						
14.	ENGL 0010	ENGL 0009	C1 ზოგადი ინგლისური										
			ზოგადსაუნივერსიტეტო არჩევითი სასწავლო კურსები	5	5								10
15.	MATH 0001	არ გააჩნია	პრეკალკულუსი	5									
16.	ENG 0004	არ გააჩნია	A1 ზოგადი ინგლისური	5									
17.	POLS 0002	არ გააჩნია	პოლიტიკურ მეცნიერებათა შესავალი	5									
18.	PSYC 0006	არ გააჩნია	შესავალი ფსიქოლოგიაში	5									
19.	PHIL 0005	არ გააჩნია	ფილოსოფია-კრიტიკული აზროვნება		5								
20.	HIST 0001	არ გააჩნია	მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორია		5								
			სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსების მოდული	5	10	17	17	17	11	5			82
21.	MICR 1111	არ გააჩნია	შესავალი მიკროეკონომიკაში	5									
22.	MACR 1211	MICR 1111	შესავალი მაკროეკონომიკაში		5								
23.	MATH 0004	MATH 0003	კალკულუს 2		5								
24.	ECMC 2111	MICR 1111	მიკროეკონომიკა 1			6							
25.	ECFP 21112	არ გააჩნია	ფინანსური აღრიცხვის საფუძვლები			5							
26.	ECSP 2111	არ გააჩნია	ეკონომიკის სტატისტიკის საფუძვლები			6							
27.	MATH 0002	MATH 0003	წრფივი ალგებრა				5						
28.	ECST 2211	ECSP 2111	სტატისტიკა ეკონომისტებისათვის				6						
29.	ECON 2220	ECMC 2111	მიკროეკონომიკა 2				6						
30.	ECON 3111	ECST 2211	ეკონომეტრიკა (Eviews-ის გამოყენებით)					6					
31.	ECMC 3111	MACR 1211	მაკროეკონომიკა 1					6					
32.	IENP 3111	ENG008	პროფესიული ინგლისური 1					5					
33.	IENP 3211	IENP 3111	პროფესიული ინგლისური 2						5				
34.	ECON 3690	ECMC 3111	მაკროეკონომიკა 2						6				

№	კოდი	წინაპირობა	სასწავლო კურსი/მოდული	სწავლების წელი								ჯამური ECTS კრედიტი	
				I		II		III		IV			
				ECTS კრედიტი									
				I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი		
35.	ECON 2505	CSC 12112	მონაცემთა ანალიზი და ეკონომიკური მოდელირება								5		
			<i>სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსების მოდული</i>			5	6	11	11	10	5		48
36.	ECPS 21110	არ გააჩნია	საჯარო გამოსვლის-პრეზენტაციების ტექნიკა/უნარები									5	
37.	BUSM 21110	არ გააჩნია	ბიზნესის საფუძვლები			5							
38.	ECIS 21110	არ გააჩნია	დაზღვევის შესავალი			5							
39.	ECON 32121	არ გააჩნია	ეკონომიკური ფსიქოლოგია			5							
40.	ECDO 22110	არ გააჩნია	ეკონომიკური დოქტრინები				6						
41.	ECON 22110	არ გააჩნია	სოციალური პოლიტიკა				6						
42.	ECIN 31110	MACR 1211	საერთაშორისო ეკონომიკა					6					
43.	ECGD 32110	MACR 1211	ეკონომიკური ზრდა და განვითარება					6					
44.	ECLT 21110	არ გააჩნია	ლიდერობა და გუნდის მართვა					5					
45.	FI 35121	ECFP 21112	ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება					5					
46.	LED 3512	არ გააჩნია	ადგილობრივი ეკონომიკური განვითარება					6					
47.	ECON 2506	MACR 1211	აგრარული ეკონომიკა						5				
48.	ECPC 32110	MACR 1211	მოსახლეობის ეკონომიკა						6				
49.	ECON 21121	არ გააჩნია	ცირკულარული ეკონომიკა						6				
50.	ECON 32110	არ გააჩნია	ფირმის ეკონომიკა და სტრატეგიები						6				
51.	ECON 2503	MACR 1211	თანამედროვე საქართველოს ეკონომიკის აქტუალური გამოწვევები						6				
52.	ECFM 32110	MACR 1211	ფინანსური ბაზარი						6				
53.	ECON 2501	MACR 1211	შრომის ეკონომიკა						5				
54.	RIA 4712	არ გააჩნია	შესავალი რეგულირების გავლენის შეფასებაში							6			

№	კოდი	წინაპირობა	სასწავლო კურსი/მოდული	სწავლების წელი								ჯამური ECTS კრედიტი	
				I		II		III		IV			
				ECTS კრედიტი									
				I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი		
55.	ECON 2507	ECMC 2111	მენეჯერული ეკონომიკა								5		
56.	ECPF 41110	არ გააჩნია	საჯარო ფინანსები								5		
57.	ECON 2504	ECPF 21112	გადასახადები და საგადასახადო პოლიტიკა								5		
58.	ECON 2502	MACR 1211, PSYC 0006	ქცევითი ეკონომიკა									5	
59.	ECON42121	ECMC 3111	თანამედროვე მაკროეკონომიკა									5	
			თავისუფალი კრედიტები/მეორე უცხო ენა					5	5	5	5		20
60.	FREE 0084		თავისუფალი კრედიტი 1					5					
61.	FREE 0085		თავისუფალი კრედიტი 2						5				
62.	FREE 0086		თავისუფალი კრედიტი 3							5			
63.	FREE 0087		თავისუფალი კრედიტი 4								5		
64.	FREN 0001, GERM 0001, RUS 0001, TURK 0001	არ გააჩნია	უცხო ენა, I ნაწ. (A1.0)					5					
65.	FREN 0002, GERM 0002, RUS 0002, TURK 0002	FREN 0001 GERM 0001 RUS 0001 TURK 0001	უცხო ენა, II ნაწ. (A1)						5				
66.	FREN 0003, GERM 0003, RUS 0003, TURK 0003	FREN 0002 GERM 0002 RUS 0002 TURK 0002	უცხო ენა, III ნაწ. (A2.0)							5			
67.	FREN 0004, GERM 0004, RUS 0004, TURK 0004.	FREN 0003 GERM 0003 RUS 0003 TURK 0003	უცხო ენა, IV ნაწ. (A2)									5	
											10	20	30

№	კოდი	წინაპირობა	სასწავლო კურსი/მოდული	სწავლების წელი								ჯამური ECTS კრედიტი
				I		II		III		IV		
				ECTS კრედიტი								
				I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	I სემესტრი	II სემესტრი	
			<i>სპეციალობის სავალდებულო პრაქტიკული და კვლევითი კომპონენტი</i>									
68.	ECON 4790		ეკონომიკური კვლევის საფუძვლები								10	
69.	PRAC 4787-10		სასწავლო პრაქტიკა ეკონომიკაში									10
70.	BCES 42110		საბაკალავრო ნაშრომი									10
ECTS კრედიტები			სემესტრში	30	30	33	27	32	28	30	30	240
			წელიწადში	60		60		60		60		